

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Nærværende forslag blev fremsat i forbindelse med forårssamlingen 2018, men på grund af udskrivelse af valg i foråret 2018, blev forslaget ikke behandlet. Det forslag, der nu fremsættes i forbindelse med efterårssamlingen 2018, har således grundlæggende samme indhold som forslaget, der blev fremsat i forbindelse forårssamlingen 2018.

Forslaget til ændring af Landstingslov om dyreværn (dyreværnsloven) sker som led i indsatsen for at styrke veterinær- og fødevareområdet i Grønland. I henhold til koalitionsaftalen er der et politisk ønske om at hjemtage hele veterinærområdet fra Danmark. For at sikre de bedste vilkår for hjemtagelse, er det nødvendigt at fundamentet, der skal bygges videre på, er solidt og funktionsdygtigt.

Dyreværnsloven gælder for alle dyr i Grønland. Dette gælder både for kæledyr, slædehunde og landbrugsdyr. Dyreværnslovens overordnede mål er at sikre, at dyr bliver behandlet ordentligt og forsvarligt i henhold til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Ved at tilstræbe overholdelse af dette mål sikres gode forhold for dyrehold samt sunde produktionsdyr. Sunde produktionsdyr giver bedre kød ved slagting og dermed et større økonomisk afkast. Slædehunde, der trives, yder mere foran slæden. Samfundsmæssigt er der store fordele at indhente ved at sørge for, at landets dyr modtager den bedst mulige behandling.

I varetagelsen af dyreværnsområdet er det nødvendigt, at den rette ekspertise og indsigt er til stede. Bedømmelsen af dyreværnsager bør foretages af dem, som besidder denne ekspertise. Derfor foreslås det, at det fremover er veterinærmyndigheden under Naalakkersuisut, der giver påbud om dyrs behandling i henhold til lovens bestemmelser herom. Herved er det Naalakkersuisuts forventning, at området får den påkrævede prioritering.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1 Overførsel af beføjelser fra politiet til Naalakkersuisut

Hovedmålet med nærværende forslag er at overføre de beføjelser, som i nugældende dyreværnslov er tillagt politiet, til veterinærmyndigheden under Naalakkersuisut.

Veterinærmyndigheden varetager i forvejen lignende beføjelser i henhold til fødevare- og zoonoselovgivningen samt lovgivningen for slædehunde, hunde og katte. Ved at indføre tilsvarende beføjelser i dyreværnsloven sikres der ensartethed mellem de forskellige regelsæt, hvilket optimere veterinærmyndighedens mulighed for at reagere på mishandling m.v. af alle

dyr, herunder især landbrugsdyrerne i Sydgrønland. Desuden besidder Veterinærmyndigheden de fornødne faglige kompetencer til at vurdere dyrs velfærd.

2.2 Forbud mod at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr

Det foreslås, at det nu eksplicit bliver ulovligt at have seksuelt samkvem med dyr. Lignende lovgivning kendes fra blandt andet Sverige, Norge og Danmark. Det svenske forbud findes i *djurskyddslagen* og indebærer et forbud mod at gennemføre seksuelle handlinger med dyr. Samfundsnyttig virksomhed f.eks. handlinger med et veterinærmedicinsk formål, sædindsamling eller lignende er undtaget fra forbuddet. Det norske forbud findes i den norske lov om *dyrevelferd* og indebærer såvel et forbud mod seksuel omgang med dyr som seksuelle handlinger med dyr. Det fremgår af bemærkningerne til den norske lov, at sædtapning, inseminering og andre nødvendige procedurer i forbindelse med avl og reproduktion ikke regnes som seksuelle handlinger. Det danske forbud findes i *dyreværnsloven*, og indebærer ligeledes et forbud mod at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr. Det er yderligere fastsat, at dette forbud ikke gælder handlinger, som udføres af veterinærmedicinske eller zootekniske årsager.

I Danmark blev forbuddet indført i 2014 efter længere tids politisk fokus på området som følge af mediernes reportager om dyrebordeller og europæiske sex-turister, der kom til Danmark netop for at benytte sig af disse. Det er imidlertid ikke første gang, at seksuel omgang med dyr har været forbudt i henhold til dansk lovgivning. Allerede i Kong Christian den femtes Danske Lov af 1683, i lovens 6. bog om misgerninger, fandtes en bestemmelse om ”Omgængelse, som er imod Naturen” (6-13-15). Denne bestemmelse omfattede dog ikke kun seksuelle akter med dyr, men kriminaliserede også mandlig homoseksualitet. Bestemmelsen blev videreført i § 177 i borgerlig straffelov af 10. februar 1866 om ”Omgængelse mod Naturen”. Bestemmelsen udgik i 1930 i forbindelse med reformen af den borgerlige straffelov, og det har således sidenhen ikke været eksplicit forbudt i dansk lovgivning at have seksuel omgang med dyr, når blot dyret ikke led smerte eller overlast ved forholdet, samt at forholdet ikke udgjorde en overtrædelse af andre bestemmelser såsom blufærdighedskrænkelser.

Grønland hjemtog dyreværnsområdet ved lov for Grønland om hunde og dyreværn af 1. januar 1999. Reglerne for dyreværn er sidenhen reguleret ved Landstingslov nr. 25 af 18. november 2003 om dyreværn. Den grønlandske dyreværnslov har, modsat den danske, ikke haft samme bestemmelse om, at dyr skal passes forsvarligt og beskyttes mod smerte og lidelse. Dette har alene været anført som en formålsbestemmelse, som dermed reelt har været betydningsløs. I medfør af lovens § 3 har det alene været pålagt dyrets *ejer* at behandle sit dyr omsorgsfuldt og passe det under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Dette efterlader en gråzone for så vidt angår menneskers seksuelle handlinger med dyr. Denne gråzone lukkes nu med nærværende forslag.

Nærværende forslag indeholder også en ændring af lovens formålsbestemmelse, således at denne nu udformes som en aktiv pligt, som det nu er muligt at sanktionsbelægge.

Det er Naalakkersuisuts holdning, at forhold, hvor det ikke umiddelbart kan godtgøres, at dyret lider overlast, også bør være omfattet af forbuddet. Naalakkersuisut har den opfattelse, at menneskers seksuelle omgang med dyr, og det at foretage seksuelle handlinger med dyr grundlæggende må anses for at være i modstrid med den respekt og den omsorg for dyrene, som er og bør være fundamental i alle former for omgang med dyr. Samtidig er der et hensyn at tage til dyrs særart og dermed til dyrenes naturlige adfærd og instinkter. Herudover må et decideret forbud forventes at have en præventiv virkning. Det kan i visse tilfælde være vanskeligt at påvise, at et dyr har lidt overlast på baggrund af en seksuel handling udført af et menneske. Et specifikt forbud vil dermed også kunne bidrage til at løse denne problemstilling.

2.3 Udvidelse af ansvarssubjekt

I forslaget § 1 er der indskrevet en udvidelse af ansvarssubjektet. Før var ansvaret for et dyrs behandling alene pålagt den, som er ansvarlig for dyret, i henhold til § 3. Med den foreslåede ændring af § 1 er det nu enhvers ansvar at behandle dyr ordentligt i henhold til lovens forskrifter.

2.4 Strengere sanktionsmuligheder

Med forslaget indføres nu mulighed for strengere sanktioner end blot bødeforanstaltning eller frakendelse af retten til dyrehold m.v. Erfaringsmæssigt har anstaltsanbringelse en større afskrækkende effekt end blot risikoen for bødeforelæg især henset til, at bødestørrelserne på dyreværnsområdet er meget små. En typisk bødestørrelse for overtrædelse af dyreværnsloven har hidtil været omkring 500 kr. Alene muligheden for idømmelse af anstaltsanbringelse og andre foranstaltninger i henhold til reglerne i Kriminallov for Grønland må dermed forventes at have en vis præventiv effekt.

Herudover ses til tider ganske grove overtrædelser på dyreværnsområdet her i landet, som det bør være muligt at fastsætte strengere sanktioner mod.

2.5 Anbringelse og overdragelse

Det foreslås, at der indføres mulighed for, at de centrale myndigheder kan træffe afgørelse om at anbringe eller overdrage dyr ved videresalg. Denne adgang tænkes anvendt f.eks. ved fårehold, hvor der er sunde dyr, som forholdsvist let kunne overdrages til anden side og derved fortsat være til samfundsnyttig gavn.

Anbringelse vil samtidig være et værn mod, at det sanktionerbare forhold eller handlinger fortsætter, imens sagens undersøgelse og afgørelse finder sted. Der er før set eksempler på, at borgere f.eks. har fået aflivet deres hunde eller ladet dem dø som følge af grov misrøgt, men at der først er afsagt kendelse mere end 2 år efter, at forholdet er blevet anmeldt. Borgeren er

herefter blevet idømt forbud mod hold eller omgang med dyr, men har i mellemtiden anskaffet sig nye slædehunde, imens sagen verserede. Det rejser spørgsmålet, hvad der så skal ske med de nye slædehunde efter domsafsigelse. På nuværende tidspunkt er eneste mulighed for myndigheden at aflive hundene. Med dette nye forslag vil det nu være muligt at fjerne disse hunde både under sagens behandling og efterfølgende overdrage dyrene til en anden ejer, som er i stand til at passe dem forsvarligt i henhold til lovens bestemmelser. Bestemmelsen må derfor betragtes som at have stort samfundsmæssigt udbytte og modvirke ressourcespild.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I Landstingslov nr. 25 af 18. december 2003 om dyreværn foretages følgende ændringer:
Kapitel 1 <i>Lovens formål og anvendelsesområde</i>	1. Kapiteloverskriften til <i>kapitel 1</i> affattes således: ” <i>Generelle bestemmelser om dyreværn</i> ”
Kapitel 2 <i>Hold af dyr</i>	2. Kapiteloverskriften til <i>kapitel 2</i> udgår. <i>Kapitel 3-10</i> , bliver herefter <i>kapitel 2-9</i> .
§ 1. Landstingslovens formål er at sikre dyr forsvarlig behandling og bedst mulig beskyttelse mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.	3. § 1 affattes således: “ § 1. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.”
	4. Efter § 3 indsættes: ” § 3 a. Det er forbudt at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr, jf. dog stk. 2. Stk. 2. Forbuddet omfatter ikke handlinger, som udføres af veterinærmedicinske eller zootekniske årsager, herunder i forbindelse med avl og reproduktion, dyreforsøg eller af andre lignende legitime grunde.”
§ 22. Landstyre påser overholdelsen af denne landstingslov og regler udstedt i medfør af denne. <i>Stk. 2.</i> En dyrlæge, der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal straks	5. § 22 affattes således: “ § 22. Naalakkersuisut påser overholdelsen af denne lov og forskrifter udstedt i medfør heraf. <i>Stk. 2.</i> En dyrlæge eller hundeinspektør,

<p>anmelde dette til politiet eller til kommunefogeden. Dette gælder dog ikke, hvis forholdet ikke er groft uforsvarligt og i øvrigt straks rettes.</p>	<p>der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal, så snart der er muligt, anmelde forholdet til veterinærmyndigheden. Dette gælder dog ikke, hvis forholdet på opfordring straks rettes.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En dyrlæge eller hundeinspektør, der tilser et tilskadekommet eller sygt dyr, skal opfordre den ansvarlige dyreholder til at lade dyret aflive straks, hvis dyret ikke kan helbredes, og det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve. Såfremt dyret ikke aflives, skal dyrlægen eller hundeinspektøren indberette forholdet til veterinærmyndigheden inden 24 timer.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Dyrlægen eller hundeinspektøren kan aflive dyret straks, hvis den ansvarlige dyreholder nægter at efterkomme en opfordring efter stk. 3, og det vil medføre unødigt lidelse for dyret at følge fremgangsmåden i § 23. Såfremt dyret aflives, skal det indberettes til veterinærmyndigheden.”</p>
<p>§ 23. Behandles dyr uforsvarligt, kan politiet give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er dyret sygt eller kommet uheldeligt til skade, kan politiet meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade det leve.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Politiet kan meddele påbud om, at dyr, der holdes i strid med bestemmelserne i medfør af § 6, nr. 4, om fornødent skal aflives.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Påbud skal meddeles skriftligt. Inden der meddeles påbud, skal politiet indhente en erklæring fra Landsstyret. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Stk. 4 kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret, eller når den ansvarlige</p>	<p>6. § 23 affattes således:</p> <p>“ § 23. Behandles dyr uforsvarligt, kan veterinærmyndigheden give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Efterkommes et påbud efter stk. 1 eller 4 ikke, kan veterinærmyndigheden sørge for dyrets pasning og kan herunder anbringe dyret et andet sted.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Veterinærmyndigheden kan straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges eller aflives, hvis forholdene taler herfor, herunder dyrets tilstand, udsigten til at ejeren kan passe dyret igen, eller udgifterne til dyrets placering andetsteds.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Er dyret sygt eller kommet uheldeligt til skade, kan veterinærmyndigheden meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve.</p>

<p>ikke er at træffe.</p>	<p><i>Stk. 5.</i> Veterinærmyndigheden kan meddele påbud om, at dyr, der holdes i strid med bestemmelserne i medfør af § 6, nr. 4, om fornødent skal aflives.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Påbud efter stk. 1-5 skal meddeles skriftligt. Ejeren af dyret skal have lejlighed til at udtale sig. Udtalelsen skal være i veterinærmyndighedens besiddelse inden 14 kalenderdage.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Stk. 6 kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge unødigt lidelse for dyret, eller når den ansvarlige ikke er at træffe. Skriftlig meddelelse efter stk. 6, skal herefter finde sted, så snart det er muligt.”</p>
<p>§ 24. Dyrlægen eller politiet kan aflive dyret straks, hvis det vil medføre alvorlig unødigt lidelse for dyret at følge fremgangsmåden i § 23, stk. 2.</p>	<p>7. § 24 affattes således:</p> <p>“ § 24. Veterinærmyndigheden kan aflive dyret straks, hvis det vil medføre unødigt lidelse for dyret at følge fremgangsmåden i § 23, stk. 4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er veterinærmyndigheden forhindret i at udføre aflivningen, kan myndigheden bemyndige en stedfortræder til at udføre aflivningen.”</p>
<p>§ 25. Aflivning, der foretages i medfør af § 23, stk.2, og stk. 3, eller § 24 sker uden erstatning for dyrets ejer.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Efterkommes påbuddet efter § 23, stk. 1 ikke, kan politiet lade dyret aflive uden erstatning for dyrets ejer.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der har fået et påbud efter § 23, stk. 1-3, kan begære sagen indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for politiet inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning.</p>	<p>8. § 25 affattes således:</p> <p>“ § 25. Aflivning, der foretages med henblik på at beskytte dyr mod unødigt lidelse, sker uden erstatning til ejer og på ejers regning.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Anbringelse af dyr andetsteds samt videresalg efter § 23, stk. 3, sker uden erstatning til dyrets ejer. Veterinærmyndigheden kan efter vurdering bestemme, at omkostninger forbundet med dyrets anbringelse kan ske for ejers regning.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der har fået et påbud efter § 23, stk. 1-5, kan indbringe sagen for domstolene inden 14 kalenderdage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning, dog undtaget § 23, stk. 5.”</p>

<p>§ 26. Politiet har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til et dyrehold. Politiet kan om fornødent tage en sagkyndig med.</p>	<p>9. § 26 affattes således: “ § 26. Veterinærmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse, adgang til et dyrehold med henblik på at sikre overholdelsen af lovens bestemmelser og forskrifter udstedt i medfør heraf.”</p>
<p>§ 27. Det kan medføre bøde at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) overtræde de i §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, og § 11, stk. 1 fastsatte generelle bestemmelser, 2) tilsidesætte de i § 13, stk. 1, §§ 14 og 15 fastsatte regler vedrørende aflivning og operative og lignende indgreb, 3) overtræde de i § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 fastsatte bestemmelser vedrørende fremvisning af og handel med dyr, 4) tilsidesætte vilkår i en tilladelse udstedt i medfør af § 8, stk. 2, § 11, stk. 2, og § 17, 2. pkt., 5) undlade at foretage anmeldelse efter § 22, stk. 2, 6) undlade at efterkomme påbud meddelt efter § 23, stk. 1, 2 og 3. <p><i>Stk. 2.</i> I forskrifter, der udfærdiges i medfør af denne landstingslov, kan der fastsættes regler om idømmelse af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ved grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelserne i §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, § 11, stk. 1, § 13, stk. 1, § 14, § 15, § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 eller i forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan idømmes forbud mod enhver form for hold af eller omgang med dyr.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Idømmelse af forbud mod hold af eller omgang med dyr, jf. stk. 3, kan ske for bestandigt eller for en tidsbegrænset periode på mindst 1 år. Overtrædelse af et sådant forbud kan medføre bøde.</p>	<p>10. § 27 affattes således: ” § 27. Overtrædelse af § 1, § 3, § 3a, stk.1, §§ 4, 5 og 7, § 8, stk. 1, § 9, § 11, stk. 1, § 13, stk. 1, §§ 14, 15, 17, 18 og 20, og § 22 stk. 2 og 3, kan medføre foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For overtrædelse af forskrifter udstedt i medfør af §§ 6, 10, og 12, § 13, stk. 2, §§ 16, 19, og 21, kan der fastsættes foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Hvor loven eller forskrifter udstedt i medfør heraf hjemler fastsættelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ved grov eller gentagende overtrædelse af § 1, § 3, § 3 a, stk. 1, §§ 4, 5 og 7, § 8, stk. 1, § 9, § 11, stk. 1, § 13, stk. 1, §§ 14, 15, 17, 18 og 20, og § 22. stk. 2 og 3, kan idømmes forbud mod enhver form for hold af dyr for bestandigt eller for en tidsbegrænset periode på minimum 1 år, samt idømmelse af foranstaltninger efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Bøde, der fastsættes efter stk. 1-4 tilfalder Landskassen.”</p>

<p><i>Stk. 5.</i> For overtrædelser, der begås af aktie- eller anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan selskabet som sådan idømmes en bøde. Er overtrædelse begået af staten, Hjemmestyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab, kan der idømmes staten, Hjemmestyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab som sådan bøde.</p>	
	<p>11. Overalt i loven ændres "Landsstyret" til: "Naalakkersuisut" og "Landsstyrets" til "Naalakkersuisuts".</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2019.</p>

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes at pålægge den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut en øget forpligtelse. Veterinærmyndigheden er i dag tillagt Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland, som på nuværende tidspunkt er placeret under Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Veterinærmyndigheden varetager allerede i et vist omfang forpligtelser i forhold til dyreværnsloven samt de øvrige regelsæt på veterinærområdet, herunder navnlig Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold, Inatsisartutlov om bekæmpelse af zoonoser m.v., Landstingsforordning om levnedsmidler, samt de til regelsættene forbundne administrative forskrifter. Der er således ikke tale om et nyt område for veterinærmyndigheden, men snarere en overbygning på de eksisterende opgaver.

Lovændringen pålægger veterinærmyndigheden en række administrative forpligtelser, der tidligere har været pålagt politiet. Det er veterinærmyndighedens opfattelse, at der skal bruges øgede ressourcer på området, for at udføre opgaven tilfredsstillende.

At opfylde de forpligtelser veterinærmyndigheden pålægges ved denne lovændring, vurderes at medføre følgende merudgifter for landskassen:

- Aflønning og drift svarende til et ½ - 1 årsværk for en dyrlæge (325.000-650.000 kr.)
- Udgifter til rejseaktivitet samt andre driftsudgifter i forbindelse med dyreværnsager 200.000 kr.

I alt forventes lovændringen at påføre landskassen merudgifter på 525.000 – 850.000 kr. årligt.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for natur og miljø.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Følgende myndigheder har haft forslaget i høring i perioden 18. december 2017 til 10. januar 2018.

Grønlands Erhverv (GE)	Departementet for Erhverv,
KNAPK	Arbejdsmarked, Handel og Energi
Politiet i Grønland	Departementet for Uddannelse, Kultur,
Fødevarestyrelsen i Danmark	Forskning og Kirke
Justitsministeriet i Danmark	Departementet for Sundhed
KANUKOKA	Departementet for Natur og Miljø
Kommuneqarfik Sermersooq	Departementet for Selvstændighed,
Kommune Kujalleq	Udenrigsanliggender og Landbrug
Qaasuitsup Kommunia	Departementet for Finanser og Skatter
Qeqqata Kommunia	Formandens Departement
Slædehundeførerforeningen (KNQK)	
Landslægeembedet	

Forslaget har i samme periode været offentliggjort på Grønlands Selvstyres høringsportal www.naalackersuisut.gl.

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Det bemærkes, at høringssvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Grønlands Erhverv (GE) og Fødevarerstyrelsen i Danmark (FVST) havde ingen bemærkninger til forslaget.

Slædehundeførerforeningen (KNQK)

KNQK støtter forslaget, men er uenige i formuleringen af bemærkningerne til forslagens § 1.

Efter gennemgang af den grønlandske og danske oversættelse af forslaget, har Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN) konstateret, at der er uoverensstemmelse mellem oversættelserne, som har afstedkommet KNQKs kritik. Den omtalte passage er korrigeret for at undgå misforståelse af forslagens formål.

KANUKOKA

KANUKOKA bemærker, at der i forslagens § 23 kan rejses tvivl ved, hvorvidt sagsbehandlingslovens regler bør følges.

APNN er ikke enige i KANUKOKAs bemærkning, og der er dermed ikke foretaget rettelser i bemærkningerne til § 23.

Til § 25 forklarer KANUKOKA, at reglen giver sagens private part ret til at kræve, at afgørelsesmyndigheden indbringer sagen for domstolene, og finder det uklart hvorfor denne ret ikke tillige omfatter beslutninger truffet i medfør af § 23, stk. 7, og § 24.

APNN skal indledningsvist bemærke, at det er den, der har fået et påbud efter § 23, stk. 1 – 5, der kan indbringe sagen for domstolene. Det er således ikke myndigheden, der skal indbringe en sag for domstolene, såfremt en borger er uenig i et påbud fra myndighedens side. For så vidt angår henvisningen til § 27, stk. 6 og 7, er der tale om sagsbehandlingsregler, som forvaltningen skal følge, hvorfor stk. 6 og 7 ikke er omfattet af § 25, stk. 3.

APNN har tydeliggjort, at det er den, der har fået et påbud, som skal indbringe sagen for domstolene, blandt andet som følge af KANUKOKAs bemærkninger vedrørende forslagens § 25.

KANUKOKA bemærker, at det bør anføres i bemærkningerne til § 27 om det tiltænkes at indskrænke domstolenes adgang til at vælge sanktionstyper for overtrædelse af loven, samt endvidere at samspelet med Kriminallovens § 101 om dyrplageri skal afklares.

APNN finder bestemmelsens ordlyd fyldestgørende, og finder det derfor ikke nødvendigt at tilføje yderligere i forslaget, på baggrund af KANUKOKAs bemærkninger til § 27.

Vedrørende kommentaren om kriminallovens § 101 finder APNN heller ikke anledning til at foretage yderligere rettelser i forslaget. Dyreværn og dyrplageri er et spektrum, og det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, om det er det ene eller andet regelsæt, der finder anvendelse.

Oeqqata Kommunua

Kommunen støtter som udgangspunkt forslaget, især forslag til indførelse af forbud mod seksuelt samkvem med dyr.

Kommunen anfører, at det i § 24 til Landstingslov om slædehunde samt hunde og katte står, at "enhver" der har formodning om uforsvarlig behandling af hunde og katte skal anmelde dette til en dyrlæge eller til politiet eller kommunefogeden. Kommunen anfører, at borgerne ikke synes at være klar over, at de selv kan anmelde forhold til politi, dyrlæge, m.v. Kommunen vil derfor gerne have det tydeliggjort i nærværende forslag, at borgerne selv kan anmelde sager til politi eller dyrlægen.

Hertil skal APNN indledningsvist bemærke, at den omtalte lov kun gælder for hunde, katte og slædehunde. Ydermere er ansvaret i loven delt mellem Naalakkersuisut og kommunerne, og kommunerne har derfor fortsat det lokale ansvar i henhold til den opdeling, der er i loven om slædehunde, hunde og katte, og skal derfor fortsat modtage og agere på henvendelser fra borgere i henhold til lovens forskrifter herom.

Slutteligt skal APNN bemærke, at kommunens kommentar synes mest at være rettet på Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold, ikke nærværende forslag om dyreværn, og APNN finder derfor ikke anledning til at foretage rettelser i forslaget på denne baggrund.

Kommunen bemærker yderligere til § 26, at man finder det usandsynligt at veterinærmyndigheden foretager tilsyn hos dem, og ønsker, at det tilføjes at veterinærmyndigheden kan anmode den lokale hundefanger m.v. om at foretage tilsyn på deres vegne.

En sådan afgivelse af veterinærmyndighedens kompetence er ikke acceptabel. Det kan ikke forventes, at en lokal hundefanger eller øvrige har det samme kendskab til dyrehold og sundhed, som en dyrlæge besidder. Desuden skal bemyndigelsen i § 26 anvendes restriktivt og er således ikke en bemyndigelse, der kan overdrages til enhver.

Forslaget indeholder i forvejen mulighed for, at veterinærmyndigheden kan bemyndige en lokal person til at foretage aflivninger og dette vil typisk ske på baggrund af en henvendelse fra f.eks. en kommunalansat inspektør, m.v., som har fremsendt billeddokumentation til brug for myndighedens vurdering. APNN vurderer, at denne adgang er tilstrækkelig til at opfylde lovens formål, og foretager derfor ikke rettelser i bestemmelsen på denne baggrund.

APNN har ikke i øvrigt foretaget rettelser på baggrund af Qeqqatas kommentarer.

Grønlands Politi

Politiet støtter generelt forslaget, samt omlægningen af ansvarsfordelingen som forslaget lægger op til.

Politiet mener, at bestemmelsen i § 3 a, stk. 2, kan udelades da sådanne handlinger i sagens natur ikke vil kunne medføre foranstaltninger.

APNN har overvejet politiets anskuelser, man har valgt at bibeholde bestemmelsens stk. 2, for at skabe fuld klarhed over, at sådanne handlinger ikke er omfattet af stk. 1.

Vedrørende forslagets inklusion af kommunefogederne som aktører i forslaget, ønsker politiet at denne gruppe udelades da kommunefogederne er under politiets myndighed, og dertil ikke nødvendigvis har indsigt i veterinære forhold, m.v.

APNN er enige med politiet i denne anskuelse, og har foretaget de nødvendige rettelser overalt i forslaget.

Derudover har politiet forslag til mindre sproglige rettelser samt understregelser, som er blevet indarbejdet i forslaget.

Departementet for Finanser

Departementet for Finanser har få bemærkninger til struktureringen af forslagets økonomiske konsekvenser.

APNN har foretaget mindre justeringer i beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og nr. 2

Inddelingen af bestemmelser under henholdsvis kapitel 1 og 2 udgår, således at de 2 kapitler bliver til 1 samlet kapitel. Overskriften til det nye kapitel 1 bliver ”Generelle bestemmelser om dyreværn”, og nummereringen af efterfølgende kapitler bliver tilsvarende fremrykket således, at kapitel 3-10 herefter bliver kapitel 2-9.

Til nr. 3 (§ 1)

§ 1 er sammen med § 3 den generelle norm, der fastsætter, hvordan dyr skal behandles. De øvrige bestemmelser om behandling af dyr, der fastsættes i medfør af dyreværnsloven, og de dertil knyttede administrative forskrifter, skal alle ses i lyset af §§ 1 og 3.

Bestemmelsen i § 1 indeholder dels et krav om, at dyr skal behandles forsvarligt, dels et krav om den bedst mulige beskyttelse af dyret mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Med udtrykkende smerte, lidelse og angst refereres der til den fysiske, mentale og anden påvirkning, som et dyr kan blive udsat for. Med udtrykket varigt mén strækkes beskyttelsen videre end til smerte. Der tænkes herved på den varige skade, som et dyr kan blive udsat for. Efter bestemmelsen er det således ikke tilladt at behandle dyr på en måde, der medfører at dyret får varigt mén, selv om behandlingen ikke medfører smerte. Endelig skal dyret beskyttes bedst muligt mod væsentlig ulempe. Med kravet om, at ulempen skal være væsentlig, er den blotte ulempeforvoldelse ved for eksempel øremærkning og enkeltstående blodprøveudtagning undtaget fra bestemmelsens anvendelsesområde.

I udtrykket ”bedst muligt” indeholdes en erkendelse af, at det ikke i alle henseender er muligt at undgå at påføre dyr smerte m.v. Efter bestemmelsen er det dog altid ulovligt at påføre dyr en lidelse, som burde være undgået.

I henhold til § 1 er det som udgangspunkt ikke tilladt, at:

- slå dyr med genstande, der er egnede til at volde dyret varigt mén eller smerte,
- anvende afsvidning af dyrs hårlag i stedet for klipning eller for at dræbe utøj,
- overdrage udslidte heste til andet end slagting, og lignende,
- unddrage dyr muligheden for at trække vejret i kortere eller længere tid, eller udsætte dem for voldelige handlinger, som opdragende foranstaltning.

Listen skal ikke anses for udtømmende, men alene som eksempler på forhold, der kan være omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen er bredt formuleret, og kan blandt andet have betydning for påkørsel eller anskydning af dyr. Ved påkørsel er det ikke nødvendigvis påkrævet, at den som påkørte dyret selv standser og yder dyret hjælp. Det kan således være tilstrækkeligt, at vedkommende tilkalder hjælp. Ansvarsgrundlaget må som altid vurderes ifølge den konkrete situation. Så vidt det er muligt, bør den, som har påkørt, anskudt, eller i øvrigt påført et dyr skade, forsøge at yde den fornødne hjælp, herunder sørge for at dyret aflives så hurtigt og smertefrit som muligt, såfremt omstændighederne taler herfor.

Til nr. 4

(§ 3 a, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a, stk. 1, indebærer et forbud mod at have seksuel omgang eller foretage seksuelle handlinger med dyr, uanset om dyret i den forbindelse lider skade eller ej.

Bestemmelsen omfatter alle personer, og dermed ikke kun dyrets ejer.

Bestemmelsen omfatter alle handlinger, hvor menneskets brug af dyret sker for at opnå seksuel tilfredsstillelse i en eller anden form. Handlingen skal dermed have haft et seksuelt præg og være af en sådan karakter, at den vil være egnet til at vække eller tilfredsstille menneskets seksuelle drift. Det er uden betydning for bedømmelsen af, hvorvidt bestemmelsen er overtrådt, om handlingen har medført tilfredsstillelse af den seksuelle drift eller ej.

Seksuel omgang med dyr omfatter fysisk berøring af dyrets kønsorgan eller af dyrets krop med menneskets kønsorgan. Dette indebærer konkret, at forbuddet vil omfatte penetration af dyrets vagina eller anus med menneskets kønsorgan, anden kropsdel eller genstand. Derudover omfattes et dyrs penetration af et menneskes vagina eller anus med dyrets kønsorgan. Seksuelle handlinger med dyr omfatter bl.a. oral stimuli af dyrets kønsorgan eller andre erogene zoner, samt at dyr oralt stimulerer menneskets kønsorgan eller andre erogene zoner. Endelig omfatter forbuddet f.eks. det forhold, at et menneske ved hjælp af hænder, andre kropsdele eller genstande stimulerer dyrets kønsorgan, eller lader dyret stimulere menneskets kønsorgan.

Med forslaget om at forbyde seksuel omgang med og det at foretage seksuelle handlinger med dyr er det ikke kun selve den seksuelle handling, der kan foranstalles, men også det at medvirke til, at andre mennesker har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr.

Ifølge § 13 i Kriminallov for Grønland omfatter den for en lovovertrædelse givne bestemmelse alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3 a, stk. 1, vil bl.a. kunne være brug af dyr i sexshows, hvor en person medvirker til, at en anden person enten har seksuel omgang med eller

foretager seksuelle handlinger med dyr, og hvor der er en eller flere tilskuere tilstede. Der kan også være tale om udlån af et eller flere dyr til personer, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr, uanset om der betales for lån af det eller de pågældende dyr eller ej. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3 a, stk. 1, vil også kunne foreligge, såfremt en person driver et dyrebordel og i den forbindelse for vindings skyld stiller en eller flere dyr til rådighed for en eller flere personer, der en eller flere gange har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3 a, stk. 1, vil også kunne udgøres af fremstilling af dyrepornografisk materiale forstået som film og fotografier af en eller flere personer, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr. Sådanne fremstillinger kan f.eks. bestå i at være involveret i den umiddelbare produktion af sådanne film eller fotografier eksempelvis ved at bidrage til indspilning af en film eller optagelse af fotografier, herunder som fører af et kamera, lyd- eller lyssætning.

Fremstilling af tegninger eller animerede produktioner, der afbilder det at have seksuel omgang med dyr eller foretage seksuelle handlinger med dyr, vil derimod ikke være omfattet af den foreslåede § 3 a, stk. 1. Ligeledes vil også billeder, filmisk materiale, tegninger, animeret materiale eller andet, der afbilder dyr, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med andre dyr, eller som afbilder dyrs genitalier falde udenfor den foreslåede § 3 a, stk. 1.

(§ 3 a, stk. 2)

Visse handlinger vil i medfør af den foreslåede § 3 a, stk. 2, være undtaget fra forbuddet, som det er beskrevet ovenfor. Det drejer sig om handlinger med et generelt veterinærmedicinsk eller zooteknisk præg, såsom:

- vaginale undersøgelser med henblik på sygdomsdiagnostisk,
- sædindsamling og inseminering,
- andre nødvendige procedurer i forbindelse med avl,
- andre lignende nødvendige handlinger f.eks. i forbindelse med dyreforsøg, under forudsætning af, at reglerne og principperne om forsøg med dyr er overholdt, eller
- ved kastration eller sterilisation af dyr.

Der vil her være tale om samfundsnyttig virksomhed, f.eks. virksomhed som er nødvendig for, at besætningsejeren kan drive virksomhed med hold af dyr, og som sker under kontrollerede forhold, og i vidt omfang udføres af personer med særlige kompetencer. Sådanne handlinger foreslås i § 3 a, stk. 2, undtaget fra forbuddet. Det betyder samtidig, at der vil kunne produceres film og fotos af de nævnte handlinger til brug for instruktionsmateriale, uden at dette vil være omfattet af forbuddet i den foreslåede § 3 a, stk. 1. Endvidere vil handlinger som udføres af lignende legitime grunde, f.eks. privatpersoners pleje af dyrs kønsorganer i forbindelse med eller som forebyggelse af sygdom, være undtaget fra forbuddet.

Til nr. 5

(§ 22, stk. 2)

Bestemmelsen fastsætter en skærpet anmeldepligt for dyrlæger samt de kommunale hundeinspektører. Den foreslåede ændring indebærer, at anmeldelse fremover skal sendes til den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut. Bestemmelsen fastsætter derudover at den anmeldepligtige skal indberette forholdet til veterinærmyndigheden hurtigst muligt. Der er ikke anmeldepligt, såfremt forholdet straks rettes, for eksempel i de tilfælde, hvor et dyr ikke får tilstrækkeligt foder eller vand, og ejeren straks stiller vand og mad frem til dyret, eller at sammenfildrede lænkekæder straks rettes.

Undladelse af anmeldelse er sanktionsbelagt, jf. forslaget § 1, nr. 10 (§ 27, stk. 1.).

Pligten til at anmelde sådanne forhold gælder alene for dyrlæger og de kommunale hundeinspektører. Denne begrænsning er fundet naturlig under hensyn til de forpligtelser, disse fagpersoner i øvrigt oppebærer som tilsynsførende på dele af dyreværnsområdet særligt i slædehundedistrikterne. Det vil være for vidtgående at pålægge andre en tilsvarende pligt.

Hensigten med bestemmelsen er i første omgang at give en vis støtte til de nævnte persongrupper, som konstaterer, at et dyrehold bliver misrøgtet, og som af hensyn til forholdet mellem ham og dyreejeren kunne være tøvende med at anmelde forholdet.

(§ 22, stk. 3)

Er dyret i en tilstand, hvor det bør aflives, skal den anmeldepligtige opfordre den ansvarlige til at lade dyret aflive, hvilket skal ske straks eller inden for en meget kort frist. Aflives dyret ikke inden for denne frist, skal den anmeldepligtige indberette forholdet til veterinærmyndigheden. Veterinærmyndigheden følger herefter fremgangsmåden i § 23.

(§ 22, stk. 4)

Hvis det vil medføre unødigt lidelse for dyret, at aflivning udskydes til et tidspunkt efter, at der er givet en opfordring i overensstemmelse med § 22, stk. 3, kan den anmeldepligtige efter stk. 4 aflive dyret straks. Aflivning skal foretages i henhold til dyreværnslovens bestemmelser herom, samt i henhold til forskrifter om aflivning, som er udstedt i medfør af denne.

Til nr. 6 (§ 23, stk. 1)

Bestemmelsen bemyndiger nu den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut til at give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.

Et påbud kunne for eksempel være påbud om, at dyrene fodres, vandes, plejes, behandles for sygdom, eller at dyret aflives, jf. stk. 4. Et påbud kunne også indeholde et krav om, at dyret ikke anvendes i en periode, f.eks. at en hest ikke må rides i en periode på 4 måneder, eller at en slædehund ikke må anvendes til løb og slædetræk, hvis dyrets ernærings- eller

helbredstilstand gør det påkrævet. Listen er ikke udtømmende, men skal alene ses som eksempler på den type påbud, veterinærmyndigheden kan udstede.

Det vil som regel være de anmeldtepligtige i henhold til § 22, stk. 2, der henleder veterinærmyndighedens opmærksomhed på, at et dyr behandles uforsvarligt. Men enhver kan i øvrigt anmelde et forhold til veterinærmyndigheden, ligesom veterinærmyndigheden af egen drift kan tage et forhold op.

(§ 23, stk. 2)

Hvis et påbud efter stk. 1 eller 4 ikke efterkommes, kan veterinærmyndigheden sørge for dyrets pasning, herunder anbringe dyret et andet sted. Det vil ikke altid være muligt at omplacere dyr på denne måde grundet de forhold, der er her i landet. Såfremt der er mulighed for det, og forholdet i øvrigt tilsiger det, kan veterinærmyndigheden træffe afgørelse om, at dyret eller dyrene skal anbringes et andet sted. Dette kan for eksempel være hos en nabo eller på nabogården hos fåreholderne eller endda, hvis det er muligt, hos de lokale kommunale forvaltninger, hvis der ellers er de fornødne faciliteter. Der må i hvert tilfælde, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, ske en konkret afvejning, hvor dyrets interesser holdes op mod de praktiske omstændigheder, herunder muligheder og forhindringer i forbindelse med fragt af dyrene til det sted, hvor de skal anbringes samt udgifter forbundet hermed, og det mål der søges opnået. Denne afvejning kan også udmunde i, at det findes mere forsvarligt at aflive dyret på stedet, fremfor at udsætte det for stress ved at blive flyttet, og det vil være uforsvarligt, fortsat at lade det forblive i ejers varetægt, jf. stk. 3.

Der er ikke fastsat tidsfrister for, hvornår veterinærmyndigheden skal gribe ind. Det vil afhænge af en konkret vurdering af, hvor lang tid der kan gå. Hensigten med reglerne er at sikre, at der gribes hurtigt ind. I nogle tilfælde kan der gribes ind straks efter påbuddet, idet det kan konstateres, at den, der har ansvaret for dyret, intet vil foretage sig. Der bør som regel i påbuddet gives den ansvarlige en kortere frist til at foretage det fornødne.

(§ 23, stk. 3)

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 2.

Veterinærmyndigheden kan herefter straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges eller aflives, hvis forholdene taler herfor. Er det for eksempel klart, at ejer ikke kan passe dyret igen, kan veterinærmyndigheden træffe afgørelse om, at dyret skal sælges. Bestemmelsen kan for eksempel tænkes anvendt i tilfælde, hvor en fåreholder forlader sin gård i utide eller på anden vis misrøgter sine pligter i forhold til sine dyr. Fejler dyrene ikke noget nævneværdigt, og er de ellers egnede til videreoverdragelse, kan veterinærmyndigheden sælge dyrene til 3. mand.

Stk. 3 skal ses som et større indgreb, og der skal derfor foreligge særlige omstændigheder for, at denne bestemmelse finder anvendelse. Sådanne omstændigheder er der givet eksempel på i bestemmelsens ordlyd, jf. ”dyrenes tilstand”, ”udsigten til, at ejeren kan passe dyret igen”, og

”udgifterne til dyrets placering andetsteds”. Oprensningen er ikke udtømmende, men skal ses som eksempler på forhold, der kan tillægges vægt.

Beslutning om aflivning efter denne bestemmelse kan træffes selvom, der ikke gives påbud om aflivning. Der kan tænkes situationer, hvor det kan konstateres, at det vil være umuligt at få dyret anbragt og passet forsvarligt. Dertil skal de rent praktiske omstændigheder tages i betragtning som nævnt ovenfor.

Udgifter til anbringelse kan ske for ejers regning, jf. § 25, stk. 2, 2. pkt. Anbringelse samt aflivning af dyr sker uden erstatning til ejer efter § 25, stk. 2, 1. pkt. Afvejningen af, hvorvidt ejer skal pålægges udgifter i forbindelse med anbringelse, må bero på en konkret vurdering, hvor bl.a. forholdets grovhed tillægges vægt. Hvis ikke udgifterne til dyrets anbringelse afholdes af ejer, afholder veterinærmyndigheden udgifterne forbundet hermed eller træffer eventuelt afgørelse om dyrets aflivning, hvis det vil være uforsvarligt at lade det forblive hos ejeren.

(§ 23, stk. 4)

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 1.

Veterinærmyndigheden kan således meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve. Det er ejeren eller den, der er ansvarlig for dyret, som skal sørge for at påbuddet efterkommes. Påbuddet kan fastsættes som et straks-påbud eller påbud med en tidsfrist. Tidsfristen bør som udgangspunkt være ganske kort. Hvor kort fristen skal være må afhænge af en konkret vurdering, men henset til bestemmelsens anvendelsesområde må det formodes, at en frist skal sættes til højst et par timer efter meddelelse eller inden for samme døgn.

(§ 23, stk. 5)

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 1.

Veterinærmyndigheden kan således meddele påbud om aflivning af dyr, der holdes i strid med bestemmelserne udstedt i medfør af lovens § 6, nr. 4. De nærmere bestemmelser herom vil blive oplyst i fremtidige administrative forskrifter.

(§ 23, stk. 6)

Bestemmelsen indeholder de formelle krav, der skal være opfyldt i forbindelse med meddelelse af et påbud. Påbuddet skal efter bestemmelsen meddeles skriftligt, og parten skal have mulighed for at udtale sig. Påbuddets skal i øvrigt følge sagsbehandlingslovens bestemmelser om blandt andet begrundelse.

Det faktum, at påbuddet skal meddeles skriftligt, forhindrer ikke veterinærmyndigheden i at udstede straks-påbud. Veterinærmyndigheden kan for eksempel på stedet udfærdige påbud og indhente udtalelse fra parten og derefter med det samme træffe afgørelse om påbud, ligesom det kan fastsættes, at påbuddet skal følges øjeblikkeligt og uden ophold. Straks-påbud kan

også være mundtligt. Såfremt dette er tilfældet, skal afgørelsen eftersendes skriftligt ved førstkommende lejlighed i henhold til de almindelige sagsbehandlingsregler.

(§ 23, stk. 7)

Bestemmelsen fastsætter, at reglerne om skriftlighed og indhentning af udtalelse m.v., som fastsat i stk. 6, kan fraviges, såfremt forholdets natur taler herfor. Dette er tilfældet, såfremt eksempelvis aflivning ikke kan udsættes, da det vil medføre dyret unødigt lidelse, såfremt aflivning skulle afvente udtalelse fra den ansvarlige, eller den ansvarlige ikke er at træffe. Bestemmelsen skal betragtes som en nødforanstaltning, der sikrer, at dyr beskyttes bedst muligt mod smerte m.v. i henhold til § 1.

Til nr. 7 (§ 24, stk. 1)

Bestemmelsen fastsætter, at veterinærmyndigheden kan foretage aflivning af dyr straks, såfremt det vil medføre unødigt lidelse for dyret, hvis aflivning udskydes til et tidspunkt efter, at der er givet påbud i overensstemmelse med § 23, stk. 4.

(§ 24, stk. 2)

Er veterinærmyndigheden forhindret i at udføre en aflivning, kan myndigheden bemyndige en stedfortræder til at udføre aflivningen. Veterinærmyndigheden har ikke lokal tilstedeværelse i alle byer og bygder, og rejsetiden kan nogle gange strække sig over flere dage, afhængigt af vejrforhold og flyveplaner. Det foreslås derfor, at veterinærmyndigheden får mulighed for at samarbejde med de lokale forvaltninger ved at kunne bemyndige en stedfortræder til at udføre aflivning. Stedfortræderen kan for eksempel være den lokale hundeinspektør, eller en fanger med godt kendskab til aflivning. Den, som bemyndiges til at udføre aflivningen, skal sørge for at overholde lovens § 13 om hurtig og smertefri aflivning.

Bemyndigelsen kan ske skriftligt eller mundtligt, hvor den skriftlige dokumentation eftersendes. Bemyndigelsen kan gælde for et eller flere dyr, men gælder kun for et begrænset tidsrum og kan dermed ikke gives som permanent bemyndigelse.

Aflivningen sker uden erstatning til ejer og for ejers regning, men veterinærmyndigheden kan afholde udgifterne forbundet hermed for de lokale instanser og sidenhen opkræve dem hos den ansvarlige.

Såfremt det ikke er muligt at bemyndige en hundeinspektør, fanger, eller lignende, kan veterinærmyndigheden anmode politiet eller den lokale kommunefoged om at udføre aflivningen. Dette bør dog som udgangspunkt kun ske, såfremt andre muligheder er udtømte.

Til nr. 8

(§ 25, stk. 1)

Bestemmelsen fastsætter, at aflivning i henhold til denne lovs bestemmelser om at beskytte dyr mod unødigt lidelser sker uden erstatning til ejer. Derudover sker aflivning nu også på ejers regning. Bestemmelsen er udvidet for at sikre, at de lokale og centrale myndigheder kan

få deres omkostninger i forbindelse med aflivning dækket. Ud fra en rimelighedsbetragtning må det være den, som er ansvarlig for at have overtrådt lovens bestemmelser, som må afholde udgifterne forbundet hermed. Dette gælder, uanset om forseelsen er begået bevidst eller ubevidst. Når man anskaffer sig dyr, og især når man som erhvervsdrivende holder et større antal dyr, må det forventes, at man sætter sig ind i, hvad der påkræves for at holde disse dyr forsvarligt.

Det er kun de faktiske udgifter, der kan opkræves.

(§ 25, stk. 2)

Bestemmelsen fastsætter, at anbringelse samt videresalg af dyr sker uden erstatning til ejer. Dette sker efter de samme principper som i stk. 1. Den, som har overtrådt loven, skal ikke modtage erstatning for sin forsømmende adfærd. Derudover fastsætter bestemmelsen, at anbringelse kan ske for ejers regning.

Omkostningerne forbundet med anbringelse kan alt efter de lokale forhold og størrelsen af det dyrehold, der skal anbringes, udmunde i ganske betragtelige summer. Der skal derfor foretages en konkret vurdering, hvor de forbundne udgifter samt grovheden af forholdet tillægges vægt. Bestemmelsen skal desuden sikre, at de tilsynsførende myndigheder kan få dækket deres omkostninger forbundet med anbringelse.

(§ 25, stk. 3)

Bestemmelsen fastlægger at den, der har fået meddelt påbud, kan indbringe sagen for domstolene inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Derefter bortfalder indsigelsesretten. Samtidig fastsættes det, at indbringelse for domstolene, med undtagelse af § 23, stk. 5, ikke har opsættende virkning, og påbud derfor vedbliver at være i kraft og skal følges, indtil sagen er endelig afgjort.

Tidsfristen på 14 kalenderdage for indbringelse af sagen for retten og baggrunden for, at sagen ikke har opsættende virkning, skal ses i sammenhæng med den hastende karakter, der er gennemgående i § 23, stk. 1-5, med henblik på at afværge unødigt lidelse for dyr.

Til nr. 9 (§ 26)

Bestemmelsen bemyndiger den centrale veterinærmyndighed, herunder dennes ansatte, til uden retskendelse, men mod forevisning af behørig legitimation at få adgang til et dyrehold. Bestemmelsen skal benyttes såfremt det skønnes nødvendigt og skal i øvrigt anvendes i henhold til proportionalitetsprincippet. Dernæst skal bestemmelsen anvendes med henblik på at sikre overholdelsen af lovens bestemmelser eller regler fastsat i administrative forskrifter, som er udstedt i medfør af loven.

Bestemmelsen giver veterinærmyndigheden adgang til ethvert dyrehold, dvs. ethvert sted, hvor der holdes et eller flere dyr. Bestemmelsen finder anvendelse på såvel hold af

landbrugsdyr og dyr, der holdes i andet erhvervsøjemed, samt hold af kæledyr.
Veterinærmyndigheden kan om fornødent anmode politiet om assistance.

I de fleste tilfælde må det forventes, at en dyreejer vil give veterinærmyndigheden adgang til sine dyr, såfremt veterinærmyndigheden anmoder om dette. I nogle tilfælde er det imidlertid ikke muligt at få ejerens tilladelse, enten fordi vedkommende ikke er til stede, eller fordi vedkommende ikke ønsker at samarbejde. Indhentelse af en retskendelse vil da kunne forsinke den påkrævede indgriben unødigt og dermed påføre dyrene lidelse, som kunne være undgået.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til den bemyndigelse veterinærmyndigheden også er tillagt i henhold til Landstingsforordning om levnedsmidler, Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold og Inatsisartutlov om bekæmpelse af zoonoser, m.v.

Bestemmelsen skal anvendes under hensyntagen til det mål, der tænkes opnået.
Bestemmelsen finder derfor anvendelse, såfremt det må anses som et nødvendigt og påkrævet skridt for at beskytte dyr. Anvendelsen kan sammenkobles med de mål og pligter, som er oplyst i lovens §§ 1 og 3.

Såfremt veterinærmyndigheden ikke kan få adgang til det pågældende dyrehold m.v., kan myndigheden anmode politiet om bistand efter de almindelige regler herom i retsplejelovens § 61, stk. 1., såfremt det efter en konkret vurdering skønnes nødvendigt for gennemførelse af myndighedsudøvelsen, at politiet er til stede.

Til nr. 10 (§ 27)

Bestemmelsen fastsætter sanktionsmuligheder for overtrædelser m.v. af lovens bestemmelser.

Da frakendelse i f.eks. landbrugs- og fangerforhold kan være særdeles indgribende for den dømte, bør frakendelse i sådanne sager kun ske, hvis det udviste forhold og oplysningerne i øvrigt giver grundlag for at antage, at der foreligger en nærliggende risiko for gentagelse.

Som anført i § 27, stk. 4, kan idømmelse af forbud mod hold af eller omgang med dyr samtidig foranstaltes efter reglerne i Kriminallov for Grønland. Det er forventningen, at eventuelle bøder udstedt i medfør heraf vil være væsentligt større, end bøderne idømt efter § 27, stk. 1.

Der er nu åbnet op for, at der kan idømmes foranstaltninger i henhold til reglerne i Kriminallov for Grønland. Dermed indføres der nu mulighed for, blandt andet, idømmelse af anstaltsanbringelse. Det må anses som en ganske vidtgående foranstaltning og bør derfor kun anvendes i tilfælde af grove eller gentagne overtrædelser. Anstaltsanbringelse kan eksempelvis finde anvendelse i tilfælde af grove overtrædelser af § 3 a.

Ved afvejningen af, hvorvidt foranstaltning bør ske i form af bøde, frakendelse af hold og omgang med dyr eller anstaltsanbringelse, kan følgende momenter tillægges vægt:

Bødeforanstaltning

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal foranstaltes med bøde, kan det bl.a. være relevant at se på, om der er tale om førstegangsforseelse, følgevirkningen af det overtrådte forhold, samt graden af forsæt ved handlingen. Er handlingen ikke udført med intention om, at volde dyret skade, vil dette være en formildende omstændighed. Dette vil ofte være tilfældet i sager om, at slædehunde ikke har haft lang nok lænke, eller har stået med sammenfiltret kæde. Ligeledes i de tilfælde, hvor et dyr ikke har fået tilstrækkelig føde og vand. Dette er selvsagt ikke tilfældet, hvor dyret faktisk er dødt som følge af tørst og sult. Derudover vil der typisk stilles større krav til viden om dyrs pasning og pleje af erhvervsdrivende som f.eks. slædehundeejere og fåreholdere, end af almindelige kæledyrsejere som ikke beskæftiger sig med dyr som led i deres daglige arbejde og gøren.

Foranstaltning i form af frakendelse af hold af eller omgang med dyr samt foranstaltninger efter reglerne i Kriminallov for Grønland

Frakendelse af hold eller omgang med dyr, samt anstaltsanbringelse og lignende, finder anvendelse i sager, hvor der er tale om grove eller gentagne overtrædelser. Det kan således være grove førstegangsforseelser, eller i tilfælde af gentagne overtrædelser. En grov overtrædelse kan for eksempel være, når en hund er blevet halekuperet, har fået fjernet tænder eller kløer, eller er blevet påført snitmærker og sår, uden at dette er sket i samråd med en autoriseret dyrlæge. Seksuelt samkvem med dyr vil som udgangspunkt være at betragte som en grov overtrædelse. En grov overtrædelse kan også være de situationer, hvor anden mands dyr påføres skade eller på anden vis udsættes for misrøgt. Særligt grove anses de tilfælde, hvor skaden eller omsorgssvigtet er sket over længere tid, og hvor dyret derfor er blevet udsat for langvarig smerte, lidelse eller anden gene. Hertil regnes for eksempel også aflivning ved hængning eller drukning, da dette betragtes som en langsommelig og pinefuld død for dyret.

Frakendelse af retten til hold af eller omgang med dyr kan ske for bestandigt eller for en tidsbegrænset periode. Særligt grove overtrædelser kan medføre frakendelse for bestandigt, samt foranstaltninger i henhold til reglerne i Kriminallov for Grønland, for eksempel bøde og anstaltsanbringelse.

Til nr. 11

Det foreslås, at overalt i loven ændres ”Landsstyret” til: ”Naalakkersuisut” og ”Landsstyrets” til ”Naalakkersuisuts”.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2019.